

NEMZETI MÉDIA- ÉS
HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

Médiafelügyeleti főosztály

Túl szigorú a Hivatal? Az elmúlt két és fél év helyzetértékelése

dr. Máthé Gergely

2014. szeptember 22.

A jogszabályi háttér:

- A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (Rttv.)
- A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. évi törvény (Mttv.) – 39. §. (hallássérülteket érintő rendelkezések)
- Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv – AVMS)

Az alkalmazott jogkövetkezmények:

- az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmény (felhívás)
- bírság

mértéke függ:

- a jogsértés esetszámától
- korábban hány alkalommal követte el a médiaszolgáltató
- fennáll-e az Mttv. 187. § (4) bekezdésében meghatározott ismételtség

A segédlettel ellátott műsorszámok köre és időtartama [Mttv. 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai]:

A.) Kötelező hozzáférhetővé tenni (közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató):

- közérdekű közlemények
- politikai reklámok
- hírműsorszámok (beleértve a közlekedési hírek, a sporthírek és az időjárás-jelentések), politikai tájékoztató műsorszámok
- a fogyatékos személyekről, illetve az esélyegyenlőségről szóló műsorszámok

B.) Fokozatosan egyre nagyobb időtartamban kell hozzáférhetővé tenni:

filmalkotások, játékok és az Mttv. 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámok

naptári naponként, a 6 óra és 24 óra közötti műsoridőben

- 2012. évben legalább hat órán keresztül,
- 2013. évben legalább nyolc órán keresztül,
- 2014. évben legalább tíz órán keresztül,
- 2015. évtől a műsoridő teljes egészében

Jogalkalmazói tapasztalatok **[Mttv. 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai]:**

A Hatóság joggyakorlata szerint:

- a kötelezően segédlettel ellátott műsorszámok időtartama a napi kvótába nem számítható be

JBE médiaszolgáltatók álláspontja:

- a kötelezően segédlettel ellátandó, az Mttv. 83. §-a szerint közszolgálati tartalomnak minősülő hírműsorszámok időtartama is beleszámít a napi kvótába
- nem minden nap sugároznak a 6-24 óra közötti műsoridőben tíz órás időtartamban (2014-re vonatkozó kvóta) filmalkotásokat, játék és közszolgálati célú műsorszámokat
- a kvóta időtartamát meghaladóan feliratozott műsorszámok köre nem szankcionálható a feliratozás hiányosságaiért, hibáiért

A segédlettel ellátott műsorszámok minősége [az akadálymentesítés teljessége, pontossága, szinkronitása - Mttv. 39. (4) és (5) bekezdései]:

A.) a műsorszám teljes időtartama alatti feliratozás, illetve jelnyelvi tolmácsolás követelménye

B.) a feliratozás pontosságának és a képernyő történéseivel szinkronban állásának követelménye

(a feliratozott műsorszámok előtt jelezni kell, hogy az érintett műsorszám feliratozva is elérhető teletexten)

A Hatóság joggyakorlata szerint:

- bármilyen időtartamú felirathiány esetén megállapítható a jogsértés
- a szinkronitás jelentése: a feliratsávon ugyanaz és ugyanakkor jelenjen meg, mint ami elhangzik

Az akadálymentesítés teljességére és szinkronitására vonatkozó követelmények nem csak a napi kvóta erejéig állnak fenn, hanem valamennyi feliratozott műsorszámra vonatkoznak.

JBE médiaszolgáltatók álláspontja:

- az egyes rövid hiányosságok, illetve feliratkétesések és -csúszások nem feltétlenül jogsértőek
- a szinkronitás jelentése: a feliratnak az elhangzott beszéd tartalmát, lényegét kell összefoglalnia

Érvek az akadálymentesítés teljessége, pontossága, szinkronitása körében:

JBE médiaszolgáltatók álláspontja:

- az élő műsorszámok esetében nem lehetséges pontosan ugyanazt feliratozni, mint ami elhangzik
- a jobb megértés érdekében szükséges a feliratok minimális csúsztatása és szerkesztése
- a reality-jellegű műsorszámok feliratozása szintén nem lehetséges a pergő párbeszéd, viták miatt
- az időjárás-jelentések során a megértést nem csak a beszélt szöveg feliratozása, hanem grafikonok, ábrák, illetve a „headline” is segíti
- a hírműsorszámok közreadása során a hírek szövege az utolsó percekben is változhat
- az egyszerre megjelenő több soros felirat zavarja a képi megjelenítést és a koncentrációt
- a jelnyelvi tolmácsolás nem minden esetben alkalmas segédlet, mivel az csak a siket és nagyothallók csoportjának egy szűk rétegét szolgálja ki

A Hatóság joggyakorlata szerint:

- az Mttv. 3. §-a értelmében a médiaszolgáltatók felelőssége a törvénysértések tekintetében objektív, azaz a Hatóság nem lehet tekintettel a jogsértést előidéző technikai okokra (pl. élő műsorszám)
- az esélyegyenlőség legteljesebb megvalósulása érdekében a beszédhű feliratozás a kívánatos
- a feliratozás helyett megfontolandó lehet a jeltolmácsolás alkalmazása

A megoldásra váró problémák

A szinkronitás kérdése különös figyelmet érdemel a következő műsorszámok esetében:

- élő műsorszámok
- reality-jellegű műsorszámok
- időjárás-jelentések
- hírműsorszámok

A 2015-ben várható kihívások:

- a hat éven aluli gyermekek számára készült animációs filmek akadálymentesítése
- zenei műsorszámok akadálymentesítése

Köszönöm a figyelmet!